

Mestna hiša Votivna cerkev Vseučilišče

Državna zbornica

Dvorno gledališče

Ljudski vrt

DUNAJ IZ ZRAKOPLOVA

Ne morem moliti, ne morem delati... Ne morem ničesar, odkar sem čitala v ljubljenih očeh besedo: tatica...

Od takrat je zagrnila temna senca mojo mladost. Zgrudila sem se pred tisto besedo in ko sem se zavedla, sem se našla v bolnišnici. O! V Elvirini palači, v soškem gradu ni bilo prostora za bolno tatico. Lahko bi ukradla, odnesla še kaj. Saj ji ni nič sveto — ker je vzela in uničila Mariji namenjene bisere... Tatica, vlačuga! Sprejemala je pisma, delala znanja... Pokrila s sramoto ime Kamenskih. V divjih fantazijah vročinske bolezni sem tavalala ob Soči, da končam bedno življenje v srebropeni. Klicala, prosila sem smrt... A smejala se mi je porogljivo iz kota...

Otroci skačejo, da se kadi prah v oblakih pošolski sobi. Učiteljica ne sliši, ne čuti. Spominja se le bridkosti tistih dni... Bolna, tako bolna in nikogar k nji. Kje je Elvira, njena dobra, blaga Elvira? Kje Pierre? Ah, okužil bi ga duh tatice...

„Prišli so gospa, dokler ste bili v nesvesti,“ je pravila usmiljenka, „hodil je sel iz gradu. Zdaj nimajo časa. Graščak se ženi.“

„Ženi se! Angelik se ženi z Martino.“ Skočila je iz postelje. Hotela je ustaviti poroko, rešiti Angelika... Povedati vse... Ga prositi na kolenih, da veruje nji, nji, ki ga ljubi... Martina, mu reče — je vzela bisere, Martina, morilčeva hči... O, jaz nisem najdenka, sirota... Jaz sem Žebrova Ivanka, jaz sem tvoja nevesta, moj Angelik...

Iskala je s tresočo roko obleke. Bolniška halja je visela na stolu. Sestra usmiljenka je ustavljala razburjeno, ki se je zamotala v haljo in hotela vun, le vun... Pri vratih je padla v nezavest. In zopet je ležala dolgo. In v urah tiste dolge bolezni, ko ni bilo nikogar k nji, je oledenelo njeno srce za vse — samo za Angelika ne. On, junak njenih sanj, je bil le preslepljen. Pa odkar je sama v Čepovanu, se dviguje srd tudi proti njemu. O, vsi so enaki do najdenke sirote, vsi... Hinavsko so skrbeli za njo. Služba v Gorici, stanovanje, vsa njena obleka in perilo, vse jo je čakalo, ko je okrevala. Samo beseda sožalja, ljubezni je ni čakala. Ni prišla mati, ne Elvira. Nikdar več v grad, je rekel Angelik... Ni sprejela njihove miloščine. Vse, vse jim je poslala nazaj. Zahvalila se je za službo v Gorici. Oh,